Kupiškio rajono savivaldybės
2023–2025 metų strateginio veiklos plano
2 priedas

Kupiškio rajono savivaldybė
(Savivaldybės arba įstaigos pavadinimas)

EKONOMINIO KONKURENCINGUMO IR INVESTICIJŲ PLĖTROS PROGRAMOS APRAŠYMAS

1b forma

Biudžetiniai metai	**2023–ieji metai**
Asignavimų valdytojas(-ai), kodas	Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius, 188774975 Kupiškio socialinių paslaugų centro direktorius, 193161080 Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorius, 190101434 Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centro direktorius, 190083299 Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro direktorius, 190157290 Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijos direktorius, 290043380 Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko universalaus daugiafunkcio centro direktorius, 190051141 Kupiškio vaikų lopšelio-darželio „Obelėlė" direktorius, 190041371 Kupiškio vaikų lopšelio-darželio „Saulutė" direktorius, 190041229 Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos direktorius, 190043194 Kupiškio mokyklos „Varpelis" direktorius, 190041033 Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos direktorius, 190046347 Kupiškio jaunimo centro direktorius, 301619617
Vykdytojas(-ai), kodas	Kupiškio rajono savivaldybės administracija, 2 Viešoji įstaiga Kupiškio rajono turizmo ir verslo informacijos centras, 48 Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 29 Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centras, 26 Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centras, 27 Infrastruktūros skyrius, 8 Kultūros, švietimo ir sporto skyrius, 10 Socialinės paramos skyrius, 12 Žemės ūkio ir bendruomenių skyrius, 15 Finansų ir biudžeto skyrius, 7 Viešųjų pirkimų ir strateginio planavimo skyrius, 14 UAB „Kupiškio vandenys", 52 Kupiškio Povilo Matulionio progimnazija, 42 Viešoji įstaiga Kupiškio ligoninė, 25 Kupiškio socialinių paslaugų centras, 21 Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko universalus daugiafunkcis centras, 45 Kupiškio vaikų lopšelis-darželis „Obelėlė", 39 Kupiškio vaikų lopšelis-darželis „Saulutė", 38 Viešoji įstaiga Kupiškio rajono savivaldybės pirminės asmens sveikatos priežiūros centras, 24

Programos kodas	**02**

Programos parengimo argumentai	Programa parengta įgyvendinti Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginio plėtros plano pirmą „Pažangi ekonomika ir efektyvi,

	piliečiams atvira savivalda“ ir trečią „Žalesnė, išvystytos ir modernios infrastruktūros savivaldybė“ prioritetus. Aplinka formuojama siekiant sukurti socialiniu, ekonominiu ir techniniu atžvilgiu pagrįstą, ekologiškai patikimą, estetišką ir efektyviai valdomą aplinką, atitinkančią besikeičiančios Savivaldybės bendruomenės ir pavienio žmogaus poreikius. Infrastruktūros plėtra ir modernizavimas yra neatsiejamas sėkmingo Kupiškio rajono vystymosi ekonominis ir socialinis garantas. Vykdant programą, realizuojamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytos priskirtosios (ribotai savarankiškos) savivaldybių funkcijos: Savivaldybei nuosavybės teise priklausančios žemės ir kito turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo, Savivaldybės socialinio būsto fondo sudarymas ir jo remontas, socialinio būsto nuoma, gyvenamojo fondo modernizavimas, būsto plėtra, valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos: valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos ir hidrotechnikos statinių valdymas ir naudojimas patikėjimo teise. Kupiškio rajono savivaldybė įgyvendina viešosios infrastruktūros modernizavimo projektus, kuriais siekiama rekonstruoti, sukurti švietimo, kelių, kultūros, sporto, sveikatos ir socialinės infrastruktūros ir kt. objektus. Šios programos įgyvendinimas padidins Savivaldybės patrauklumą investicijoms, verslui, tiesiogiai prisidės prie gyvenimo ir veiklos vykdymo sąlygų gerinimo Kupiškio rajone.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal Kupiškio rajono savivaldybės strateginį plėtros planą)	**Pažangi ekonomika ir efektyvi, piliečiams atvira savivalda**	**Kodas**	**1**
Šia programa įgyvendinamas įstaigos strateginis tikslas	**Užtikrinti racionalų Savivaldybės teritorijos ir jos infrastruktūros vystymąsi, skatinti žemės ūkio ir verslo plėtrą, formuoti turizmui patrauklaus krašto įvaizdį**	**Kodas**	**02**

Programos tikslas	**Pažangaus žemės ūkio vystymas ir kaimo plėtra**	**Kodas**	01

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo plėtros įstatymas nustato bendruosius žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos formavimo ir įgyvendinimo principus. Šiuo tikslu siekiama užtikrinti valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymą ir Savivaldybės administracijos Žemės ūkio ir bendruomenių skyriui pavestų funkcijų pilnavertį, kokybišką ir savalaikį vykdymą. Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymas yra tampriai susijęs su kaimo plėtra. Taip pat siekiama tinkamai naudoti, prižiūrėti ir saugoti melioruotas žemes ir melioracijos statinius, juos remontuoti, rekonstruoti ir modernizuoti. Siekti, kad be melioracijos statinių remonto ir rekonstrukcijos darbų būtų kreipiamas didesnis dėmesys ir į drenažo sistemų ir melioracijos statinių priežiūrą ir eksploatavimą.

Tikslo rezultato vertinimo kriterijai:

- ✓ Atnaujintų melioracijos sistemų dalis tarp visų melioracijos sistemų, proc.

Tikslui pasiekti numatoma įgyvendinti 1 uždavinį:

01 Uždavinys. Skatinti žemės ūkį rajone ir vykdyti melioracijos darbus
Vykdant šį uždavinį planuojama atlikti avarinių melioracijos statinių gedimų remonto darbus, vykdyti polderių siurblinių, taip pat kitų sausinimo siurblinių priežiūros, šių sistemų melioracijos ir hidrotechnikos statinių remonto darbus, prižiūrėti ir remontuoti melioracijos griovius ir jų statinius, įrengti bendrojo naudojimo pralaidas melioracijos grioviuose (jei suinteresuoti žemės naudotojai savo lėšomis parengia pagal nustatytus reikalavimus būtiną techninę-sąmatinę dokumentaciją), vykdyti darbus, susijusius su

melioracijos sistemų statinių remontu ir rekonstravimu bei jų duomenų bazių priežiūra. Uždavinio įgyvendinimo *priemonės:*

01. Melioracijos statinių Kupiškio rajone priežiūros ir remonto darbų vykdymas
2023 m. valstybės lėšomis, skiriamomis Savivaldybės biudžetui, bus finansuojami melioracijos darbai ir teikiamos paslaugos.

02. Vienkartinė parama ūkininkams
Ūkininkų ir žemės ūkio kooperatyvų rėmimo programos lėšos skiriamos dalies nuostolių ūkininkams dėl gaisrų ir stichinių nelaimių kompensavimui, ūkininkų dalyvavimo mugėse, konkursuose, mokymuose, žemdirbių šventėse išlaidų dalies kompensavimui, konkurso „Metų ūkis" nugalėtojų premijavimui. Lėšos skirstomos atsižvelgiant į Ūkininkų ir žemės ūkio kooperatyvų rėmimo programos lėšų skirstymo komisijos rekomendacijas ir sprendimus.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Lėšų, skirtų melioracijai vykdyti, panaudojimas, proc.
- Kadastrinių vietovių, kuriose vykdyti melioracijos statinių priežiūra ir remontas, skaičius, vnt.
- Ūkininkų rėmimui skirtų lėšų panaudojimas, proc.

Programos tikslas	**Skatinti atvykstamąjį turizmą**	**Kodas**	02

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Šiuo tikslu siekiama skatinti ir vystyti turizmo plėtrą Kupiškio rajono savivaldybėje, kurti atviro, jaukaus ir svetingo rajono įvaizdį, skatinti turizmo verslo atstovus bei bendruomenę prisidėti prie turizmo plėtros, analizuoti ir skatinti naujų turizmo produktų vystymą. Taip pat siekiama išsaugoti istorinį ir kultūros paveldą, didinti jo patrauklumą skleidžiant apie jį informaciją, formuoti turistinį ir rekreacinį patrauklumą. Svarbu pasiekti, kad Kupiškio rajonas, išnaudodamas turimus rekreacinius, kultūrinius ir turizmo išteklius, būtų patrauklus turistams.
Taip pat itin svarbu palaikyti ir plėsti tarptautinius santykius su panašiomis savivaldybėmis, dalintis gerąja patirtimi, įgyvendinti bendrus projektus.

Tikslo rezultato vertinimo kriterijai:

- ✓ Įgyvendintų projektų skaičius, vnt.

Tikslui pasiekti numatoma įgyvendinti 1 uždavinį:

01 Uždavinys. Plėtoti tarptautinius Savivaldybės santykius ir didinti turizmo paslaugų prieinamumą

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka atrinktas turizmo ir verslo informavimo paslaugų teikėjas renka, kaupia ir nemokamai teikia informaciją apie turizmo paslaugas, lankytinas Kupiškio rajono savivaldybės vietoves ir objektus, skleidžia informaciją apie Kupiškio rajoną, tvarko ir teikia turizmo paslaugų ir išteklių duomenis Valstybiniam turizmo departamentui, įgyvendina rinkodaros priemones turizmui rajone skatinti, konsultuoja turizmo verslo atstovus, teikia gido paslaugas, rengia ekskursijų programas.
Verslo srityje šis ūkio subjektas teikia informaciją, konsultacijas ir mokymo paslaugas bei praktinę pagalbą smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams, kurių buveinė yra Kupiškio rajono savivaldybėje, naujai įsteigtiems verslo subjektams padeda įsikurti, plėtoti veiklą ir prisitaikyti prie kintančių rinkos sąlygų, didinti konkurencingumą ir veiklos veiksmingumą, padeda verslo subjektams užmegzti tarptautinius bendradarbiavimo kontaktus su kitų šalių verslininkais.

Uždavinio įgyvendinimo *priemonės:*

01. Verslo ir turizmo plėtros finansavimas

Šios priemonės lėšomis iš dalies finansuojamos teikiamos turizmo ir verslo informavimo paslaugos. Priemonės lėšomis taip pat remiami rajono asmenys, norintys pradėti verslą, smulkios ir vidutinės įmonės, siekiančios plėsti verslą. Geriausius projektus (verslo planus) paramai gauti atrenka komisija.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Verslo rėmimui skirtų lėšų panaudojimas, tūkst. eurų
- Turizmo plėtrai skirtų lėšų panaudojimas, tūkst. eurų
- Konsultuotų verslininkų (ūkio subjektų) skaičius
- Finansinę paramą gavusių ūkio subjektų skaičius

Programos tikslas	**Gerinti rajono visuomenės gyvenimo sąlygas, įgyvendinant įvairių fondų remiamus viešosios infrastruktūros investicinius projektus**	**Kodas**	**03**

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Įgyvendinamu tikslu siekiama: gerinti Kupiškio rajono savivaldybei priklausančių kultūros, švietimo, sporto, socialines, jaunimo užimtumo ir kitas viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų pastatų būklę, užtikrinti komunalinio ūkio, viešųjų erdvių ir susisiekimo infrastruktūros priežiūrą, atnaujinimą ir plėtrą, vykdyti inžinerinių tinklų atnaujinimą ir plėtrą, rengti ir įgyvendinti viešosios aplinkos, viešųjų objektų ir bendruomeninės infrastruktūros atnaujinimo, turizmo skatinimo, strateginio planavimo gerinimo, sukūrimo bei gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimo projektus.

Tikslo rezultato vertinimo kriterijai:

- ✓ Įgyvendintų rekonstravimo, modernizavimo, viešųjų erdvių sutvarkymo projektų skaičius, vnt.

Programos tikslui įgyvendinti iškelti 9 uždaviniai.

01 Uždavinys. Kurti ir atnaujinti kultūros ir sporto įstaigas

Siekiant pagerinti teikiamų viešųjų paslaugų kokybę, uždaviniu siekiama pagerinti Kupiškio rajono savivaldybei priklausančių pastatų, kuriuose įsikūrusios įvairios viešąsias paslaugas teikiančios kultūros įstaigos, būklę. Kai kurių pastatų būklė neatitinka dabartinių reikalavimų dėl susidėvėjimo, pasikeitusių higienos normų ir energijos taupymo reikalavimų, todėl juos būtina remontuoti, rekonstruoti, modernizuoti. Taip pat numatoma plėsti sporto, aktyvų gyvenimo būdą skatinančią infrastruktūrą ir didinti teikiamų paslaugų galimybes ir apimtis. Uždavinio įgyvendinimo *priemonės:*

01. Sveikatingumo ir sporto komplekso Kupiškyje, K. Šimonio g. 1A, statyba
Bendrasis projekto tikslas – įkurti Kupiškio mieste sveikatingumo kompleksą, kuriame būtų teikiamos laisvalaikio praleidimo, aktyvaus poilsio, sporto paslaugos šalies ir užsienio gyventojams. Šio projekto įgyvendinimas taip pat prisidės prie Kupiškio rajono turizmo sektoriaus infrastruktūros plėtojimo. 2020 m. projektui buvo skirtas finansavimas iš Valstybės investicijų programos ir pradėti rangos darbai. 2023 m. projektą numatoma baigti įgyvendinti. Projektas finansuojamas Valstybės investicijų programos, Savivaldybės biudžeto ir banko paskolos lėšomis.

02. Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pastato Kupiškyje, Lauryno Stuokos-Gucevičiaus a. 3A, rekonstravimas
Pagrindinis projekto tikslas – rekonstruojant Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pastatą, esantį Lauryno Stuokos-Gucevičiaus a. 3A, Kupiškyje, bei atnaujinant inventorių sudaryti tinkamas bibliotekos veiklos sąlygas, užtikrinti sveikas, patogias ir saugias darbuotojų darbo sąlygas, sumažinti pastato eksploatavimo išlaidas. Projektas finansuojamas Valstybės investicijų programos ir Savivaldybės biudžeto lėšomis. 2023 m. projektą planuojama baigti įgyvendinti.

05. Kupiškio rajono savivaldybės administracinio pastato energetinio efektyvumo didinimas

Projekto tikslas – didinti viešųjų pastatų energetinį efektyvumą bei sumažinti į atmosferą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (CO_2) kiekį. Projektas finansuojamas Europos Sąjungos regioninės plėtros fondo, paskolos ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Pastatytų, rekonstruotų ir suremontuotų kultūros ir sporto paskirties objektų skaičius, vnt.

02 Uždavinys. Didinti švietimo ir jaunimo paslaugų prieinamumą, kuriant ar atnaujinant švietimo įstaigų infrastruktūrą

Uždaviniu siekiama pagerinti teikiamų viešųjų paslaugų kokybę, gerinant Kupiškio rajono savivaldybei priklausančių pastatų, kuriuose įsikūrusios švietimo ir jaunimo užimtumo viešąsias paslaugas teikiančios įstaigos, būklę. Kai kurių pastatų būklė neatitinka dabartinių reikalavimų dėl susidėvėjimo, pasikeitusių higienos normų ir energijos taupymo reikalavimų. Uždavinio įgyvendinimo *priemonės:*

05. Kupiškio rajono švietimo įstaigų modernizavimas ir rekonstravimas,teikiamų paslaugų gerinimas
Priemonės tikslas – Kupiškio rajono švietimo įstaigose užtikrinti tinkamą švietimo infrastruktūros, atitinkančios ES standartus bei nūdienos poreikius, lygį, sudaryti tinkamas veiklos sąlygas, užtikrinti sveikas, patogias ir saugias darbuotojų darbo ir moksleivių mokymosi sąlygas, sumažinti pastatų eksploatavimo išlaidas.
Kupiškio rajono savivaldybės administracija pateikė paraišką projektui „Kupiškio vaikų lopšelio-darželio „Obelėlė“ pastato P. Mažylio g. 16, Kupiškyje, modernizavimas siekiant padidinti pastato energinį efektyvumą“ finansinei paramai gauti. Projekto tikslas – didinti energijos vartojimo efektyvumą savivaldybei priklausančiuose pastatuose ir sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą. Projektą numatoma finansuoti Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos, banko paskolos ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.
Kupiškio rajono savivaldybės administracija taip pat numato teikti paraišką projektui „Kupiškio mokyklos „Varpelis“ pastato Vytauto g. 26, Kupiškyje, modernizavimas siekiant padidinti pastato energinį efektyvumą“ finansinei paramai gauti. Projekto tikslas – didinti energijos vartojimo efektyvumą savivaldybei priklausančiuose pastatuose ir sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą. Projektą numatoma finansuoti Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos, banko paskolos ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

12. Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų veiklos tobulinimas
Projektų tikslas – diegti pokyčius, skatinančius inovatyvų priešmokyklinio ugdymo grupes lankančių vaikų komunikavimo ir pažinimo kompetencijų ugdymą. Projektai finansuojami 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ uždavinio „Pagerinti mokinių ugdymo pasiekimus skatinant pokyčius švietimo įstaigų veikloje“ 09.2.1-ESFA-K-728 priemonę „Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų veiklos tobulinimas“ ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.
Taip pat viena iš priemonės veiklų – projekto „Karjeros specialistų tinklo vystymas“ įgyvendinimas. Projekto tikslas – užtikrinti profesinio orientavimo paslaugų teikimą įvairaus amžiaus mokiniams bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir kitose švietimo įstaigose. Projekto metu bus įdarbinti karjeros specialistai, teikiantys profesinio orientavimo paslaugas mokiniams bendrojo ugdymo mokyklose ar kitose švietimo įstaigose. Profesinis orientavimas bus vykdomas teikiant ugdymo karjerai, profesinio informavimo ir profesinio konsultavimo paslaugas. Projektas finansuojamas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis.
Taip patt priemonės lėšomis finansuojamas projektas „Kokybės krepšelis“. Projekto tikslas – pagerinti mokinių ugdymosi pasiekimus, įgyvendinant pokyčius savivaldybėse ir mokyklose. Projekte partnerio teisėmis dalyvauja Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija ir Kupiškio r. Subačiaus gimnazija. Projektas finansuojamas Europos Sąjungos ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

13. Savivaldybės ugdymo įstaigų Sporto rėmimo fondo lėšomis finansuojami projektai
2021–2023 m. įvairios Kupiškio rajono įstaigos numato įgyvendinti projektus, kuriais bus siekiama pagerinti esamos sporto infrastruktūros būklę rekonstruojant esamus sporto paskirties inžinerinius statinius, įsigyti sporto įrangos ir sudaryti palankesnes sąlygas ugdyti vaikų, jaunimo, suaugusiųjų ir

neįgaliųjų fizinį aktyvumą, populiarinti sveiką gyvenseną ir sporto veiklas. Projektai finansuojami Sporto rėmimo fondo ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

14. *Švietimo paslaugų prieinamumo didinimas Kupiškio rajone*
Kupiškio miesto ikimokyklinio ugdymo įstaigose judėjimo negalią turintiems vaikams patekti į ikimokyklinio ugdymo įstaigą sunku, nes neįrengti pandusai, nesutvarkyti įvažiavimai. Siekiant užtikrinti visuotinį ikimokyklinį ugdymą miesto darželiuose numatoma įrengti grupę 3–5 m. amžiaus vaikams mokykloje „Varpelis“. Šioje įstaigoje reikalingas remontas 3 lavinamosiose klasėse, kuriose ugdomi negalią turintys vaikai (vidaus remontas: apšiltinti sienas iš vidaus, atnaujinti grindų dangą, modernizuoti apšvietimą, įrengti kondicionierius (4), pritaikyti baldus neįgaliesiema, atnaujinti sanitarinius mazgus (dušai, praustuvės), vamzdynus juose. Šiuo metu neįgalieji ugdomi pastato 2 a., todėl reikalingas liftas iš lauko pusės. Reikalinga modernizuoti mokykloje „Varpelis“ vaikų žaidimo aikšteles ir aikšteles neįgaliesiems.
Taip pat numatoma sudaryti galimybes įtraukiajam ugdymui, kokybiškų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugų plėtrai Kupiškio r. Subačiaus vaikų lopšelyje–darželyje. Kupiškio r. Subačiaus vaikų lopšelyje-darželyje nėra panduso ir įvažiavimo neįgaliesiems. Reikalingas šios įstaigos priešmokyklinio ugdymo grupės grindų dangos, apšvietimo, sansanitarinių mazgų, rūbinėlės atnaujinimas, kondicionieriaus įrengimas. virtuvės remontas.
Be to, Kupiškio r. Subačiaus gimnazijoje ir Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijoje planuojama organizuoti visos dienos veiklas. Vaikų neformalusis užimtumas ir priežiūra leistų užtikrinti formaliojo ir neformaliojo ugdymo tąsą ilgesnę dienos dalį. Dėl to mokykloje reikia įrengti edukacines laisvalaikio zonas (vaikų poilsio vietas, žaidimų kampelius, žaidimų aikšteles viduje ir lauke). Tikslinės grupės: 1–4 klasių, 5–8 klasių mokiniai. Kupiškio r. Subačiaus gimnazijoje gimnazijoje planuojama sukurti fizinio aktyvumo modelį (FA), kuris padėtų išspręsti paauglių užimtumo ir prevencijos klausimus. Tam numatoma atlikti gimnazijos sporto salės remontą (rekostrukciją).
Projektai finansuojami 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos regioninės pažangos priemonės „Švietimo paslaugų prieinamumo didinimas“ ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

15. Dalyvavimas „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje
2023 m. bus teikiama paraiška dalyvauti „Tūkstantmečio mokyklų“ (toliau – TŪM) programos II etape. Programos tikslas – iki 2030 metų kiekvienoje Lietuvos savivaldybėje sukurti integralias, optimalias ir kokybiškas ugdymo (si) sąlygas mokinių pasiekimų atotrūkiams mažinti.
Programa įgyvendinama dviem etapais. Programos I etapo įgyvendinimo pradžia – 2022 vasario 1 d., pabaiga – 2026 m. birželio 30 d.
TŪM programos kriterijus (200 mokinių) atitinka 3 savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklos – Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija, Kupiškio r. Subačiaus gimnazija ir Kupiškio Povilo Matulionio progimnazija, jos ir dalyvaus TŪM programoje. Savivaldybė rengia TŪM pažangos planą.
Savivaldybės TŪM pažangos plano tikslas – Gerinti Kupiškio rajono savivaldybės ugdymo įstaigų mokinių pasiekimus, įtraukiant kiekvieną vaiką į jo asmeninei pažangai palankią ir kokybišką edukacinę aplinką.

Programoje dalyvaujančios mokyklos veiklą tobulina šiose srityse:
1. lyderystė veikiant;
2. įtraukusis ugdymas;
3. kultūrinis ugdymas;
4. gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos mokslų ir kūrybiškumo (STEAM – angl. *Science, Technology, Engineering, Art (creative activities), Mathematics*) ugdymas.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Rekonstruotų ir suremontuotų švietimo ir jaunimo užimtumo paskirties objektų skaičius, vnt.

03 Uždavinys. Užtikrinti efektyvų savivaldos darbą keliant Savivaldybės administracijoje dirbančių asmenų darbinę kvalifikaciją ir didinant Savivaldybės administracijos darbo viešumą ir skaidrumą

Šiuo uždaviniu siekiama, kad Savivaldybės administracijos darbuotojų žinios, gebėjimai ir įgūdžiai atitiktų dabartinius viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo ir ateities poreikius, susijusius su Savivaldybės strateginių tikslų įgyvendinimu. Šio uždavinio įgyvendinimas prisidės prie Savivaldybės

administracijos darbo viešumo ir skaidrumo didinimo. Bus diegiamos šiuolaikinės su paslaugų teikimu ir asmenų aptarnavimu bei aptarnavimo kokybe susijusios elektroninės sistemos. Uždavinio įgyvendinimo *priemonės:*

02. Skaitmeninių sprendimų, leidžiančių saugiai ir patogiai gauti paslaugas, kūrimas, tobulinimas
Priemonės lėšomis finansuojami projektai, skirti darbuotojų kompetencijų didinimui, bendradarbiavimui. Šios priemonės lėšomis taip pat finansuojami skaitmeninių sprendimų, leidžiančių saugiai ir patogiai gauti paslaugas, kūrimo, tobulinimo projektai, susiję su centralizuotos vaikų priėmimo į ikimokyklinį, priešmokyklinį, pradinį, pagrindinį ir vidurinį ugdymą sistemos sukūrimu, unikalios skaitmeninės kapinių duomenų bazės sukūrimu, jos atvėrimu gyventojams ir laidojimo viešųjų paslaugų bei duomenų administravimo procesų skaitmeninimu, atviros ekosistemos atsiskaitymams negrynaisiais pinigais bendrojo ugdymo įstaigų valgyklose kūrimu ir pan. Projektus numatoma įgyvendinti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“, Tvarių viešųjų finansų plėtros programos pažangos priemonės „Didinti (gerinti) mokestinių prievolių vykdymą“, valstybės ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Įgyvendinamų viešojo administravimo gerinimo projektų skaičius, vnt.

04 Uždavinys. Sudaryti palankias sąlygas gyvenimui, darbui ir poilsiui savivaldybėje, kompleksiškai įgyvendinant viešosios infrastruktūros modernizavimo projektus

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 1V-429 „Dėl tikslinių teritorijų išskyrimo iš miestų, turinčių nuo 6 iki 100 tūkst. gyventojų, ir mažesnių savivaldybių centrų“ kaip viena iš tikslinių teritorijų išskirtas ir Kupiškio miestas. Parengta ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. 1V-714 patvirtinta Panevėžio regiono integruota teritorijų vystymo programa, kuri skirta tikslinių teritorijų kompleksinės plėtros projektams finansuoti (programa pakeista Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymais: 2016 m. spalio 11 d. Nr. 1V-706; 2017 m. vasario 10 d. Nr. 1V-112; 2017 m. spalio 25 d. Nr. 1V-734; 2018 m. spalio 16 d. Nr. 1V-758; 2019 m. kovo 18 d. 1V-268; 2019 m. birželio 27 d. Nr. 1V-587; 2020 m. vasario 20 d. Nr. 1V-157; 2020 m. liepos 16 d. Nr. 1V-690; 2020 m. lapkričio 13 d. Nr. 1V-1169; 2021 m. sausio 15 d. Nr. 1V-49; 2021 m. kovo 17 d. Nr. 1V-210; 2021 m. birželio 11 d. Nr. 1V-508; 2022 m. lapkričio 22 d. Nr. 1V-717). Šia programa siekiama sumažinti gyvenamosios aplinkos kokybės netolygumus tikslinėse teritorijose, skatinti socialinę ir ekonominę plėtrą. 2016–2020 m. įgyvendinami į Panevėžio regiono integruotų teritorijų vystymo programą įrašyti Kupiškio rajono savivaldybės viešosios infrastruktūros gerinimo, viešųjų erdvių sutvarkymo projektai bei kitų finansavimo šaltinių lėšomis finansuojami viešosios infrastruktūros gerinimo projektai. Uždavinio įgyvendinimo *priemonės:*

03. Kupiškio r. Šimonių sen. Šimonių mstl. centrinės dalies viešųjų erdvių sutvarkymas
Projekto įgyvendinimo metu numatoma atnaujinti Šimonių miestelio centrinę aikštę (atnaujinti ir naujai įrengti pėsčiųjų takus, sutvarkyti parką, naujai įrengti suoliukus, šiukšlių dėžes, įrengti apšvietimą). Projektas finansuojamas Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“, valstybės biudžeto ir Savivaldybės biudžeto lėšomis. Projektas bus baigtas įgyvendinti 2023 m. pradžioje.

05. Kupiškio rajono 2016–2023 metų integruotos vietos plėtros strategijos įgyvendinimo lėšomis iš dalies finansuojami projektai
Kupiškio rajono vietos veiklos grupė, įgyvendindama Kupiškio rajono 2016–2023 metų integruotos vietos plėtros strategiją, siekia, kad Kupiškio rajonas taptų geriausia vieta ir aplinka gyventi bei realizuoti savo kūrybinį, intelektualinį, verslumo potencialą vieninteliame, autentiškame ir vientisame etnokultūriniame regione. Kupiškio rajono savivaldybės administracija vykdo projektus, įgyvendinančius Kupiškio rajono 2016–2023 metų integruotos vietos plėtros strategiją.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Sutvarkytų viešųjų erdvių skaičius, vnt.
- Įgyvendintų vietos projektų skaičius, vnt.

05 Uždavinys. Mažinti neigiamą poveikį aplinkai bei pritaikyti ją gyventojų reikmėms

Pasinaudojant 2014–2020 m. ES fondų finansine parama, numatoma likviduoti praeities taršos židinius, dalį Savivaldybėje esančių bešeimininkių, grėsmę keliančių pastatų ir sutvarkyti teritoriją, plėsti komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą, aprūpinti individualių namų gyventojus konteineriais ir kt. Uždavinio įgyvendinimo *priemonės:*

01. Užterštos rezervuaro parko teritorijos Kupiškyje, Technikos g., sutvarkymas
Šia priemone buvo sutvarkyta cheminėmis medžiagomis užteršta Kupiškio m., Technikos g., esanti 1,32 ha teritorija. Įgyvendinus projektą sutvarkyta naftos produktais užteršta teritorijos dalis ir taip sumažintas grunto ir gruntinio vandens užterštumo lygis, užkirstas kelias taršos migracijai, sumažintas gruntinio vandens užterštumo lygis azoto junginiais, sudarytos sąlygos jo savaiminiam apsivalymui. 2016 m. gruodžio mėn. buvo pasirašyta finansavimo ir administravimo sutartis su Aplinkos projektų valdymo agentūra ir gautas finansavimas pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos" 05.6.1-APVA-R-020 priemonę „Užterštų teritorijų tvarkymas". Projektas baigtas įgyvendinti 2022 m.

03. Maisto / virtuvės atliekų apdorojimo pajėgumų sukūrimas Panevėžio regione
UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras įgyvendina projektą „Maisto / virtuvės atliekų apdorojimo pajėgumų sukūrimas Panevėžio regione". Kupiškio rajono savivaldybės administracija dalyvauja projekte partnerio teisėmis. Projekto tikslas – pagerinti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą Panevėžio regione. Projektas finansuotas 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos" 05.2.1-APVA-R-008 priemonės „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra", UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centro ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

04. Buvusios naftos bazės teritorijos Kupiškio r. sav., Noriūnų sen., Noriūnų k., sutvarkymas
Šia priemone siekiama sutvarkyti cheminėmis medžiagomis užterštą buvusios naftos bazės Kupiškio rajone, Noriūnų kaime, esančią 0,17 ha teritoriją. Projektas finansuojamas 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos" 05.6.1-APVA-R-020 priemonės „Užterštų teritorijų tvarkymas", valstybės biudžeto ir Savivaldybės biudžeto lėšomis. Projektas baigtas įgyvendinti 2022 m.

05. Buvusios naftos bazės teritorijos Kupiškio r. sav., Noriūnų sen., Rudilių k., sutvarkymas
Projektu „Buvusios naftos bazės teritorijos Kupiškio r. sav., Noriūnų sen., Rudilių k., sutvarkymas" buvo siekiama sutvarkyti buvusios naftos bazės (Rudilių k., Kupiškio r.) teritorijoje esantį naftos produktais užterštą gruntą, esantį 0,0367 ha sklype. Projektas finansuotas 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos" 05.6.1-APVA-R-020 priemonės „Užterštų teritorijų tvarkymas", valstybės ir Savivaldybės biudžetų lėšomis. Projektas baigtas įgyvendinti 2022 m.

06. Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas visuomeninės paskirties pastatuose
Priemonės lėšomis rengiamos saulės elektrinės ant viešųjų pastatų stogų. Įrengus saulės elektrines ne tik sumažėja į aplinką išmetamų dujų (CO_2) kiekis, bet ir taupomos lėšos, kurios gali būti panaudotos kitiems poreikiams. Projektai finansuojami Klimato kaitos specialiosios programos ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

09. Kraštovaizdžio apsauga Kupiškio rajono savivaldybėje
Projekto tikslas – išsaugoti įvairaus lygmens kraštovaizdžio arealus (teritorijas) ir jų geoekologinį potencialą, užtikrinant tinkamą jų planavimą, naudojimą ir tvarkymą, pažeistų kraštovaizdžio teritorijų atkūrimą. Projekto įgyvendinimo metu numatoma likviduoti 31 kraštovaizdį darkantį bešeimininkį apleistą statinį. Projektas finansuojamas 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos" 05.5.1-APVA-R-019 priemonės „Kraštovaizdžio apsauga" ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Nuo cheminėmis taršos išvalytos ir sutvarkytos teritorijos plotas, ha

- Įrengtų fotoelektrinių skaičius, vnt.

06 Uždavinys. Įgyvendinti susisiekimo viešosios infrastruktūros modernizavimo projektus
Vykdant šį uždavinį Europos Sąjungos paramos bei valstybės ir Savivaldybės biudžetų lėšomis bus remontuojami ir plėtojami rajono kaimiškųjų seniūnijų keliai ir gatvės, remontuojamos, rekonstruojamos, įrengiamos Kupiškio miesto gatvės, diegiamos eismo saugumo, darnaus judumo priemonės. Pasinaudojant Europos Sąjungos 2014–2020 m. finansavimo galimybėmis planuojama atnaujinti Kupiškio viešojo susisiekimo transporto priemonių parką įsigyjant aplinkai draugiškas transporto priemones, rekonstruoti Kupiškio miesto autobusų stoties pastatą. Uždavinio įgyvendinimo *priemonės:*

06. Transporto infrastruktūros modernizavimas Kupiškio mieste S. Dariaus ir S. Girėno g., Topolių g. ir Račiupėnų g.
Projekto įgyvendinimo metu buvo rekonstruojamos trys Kupiškio miesto gatvės (S. Dariaus ir S. Girėno, Račiupėnų ir Topolių). Projektas įgyvendintas 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 6 prioriteto „Darniojo transporto, pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 06.2.1-TID-R-511 priemonės „Vietinių kelių techninių parametrų ir eismo saugumo gerinimas“, Kelių priežiūros ir plėtros programos ir Savivaldybės biudžeto lėšomis. Projektas baigtas įgyvendinti 2022 m.

07. Kupiškio rajono Kreipšių kaimo Vėželių gatvės (6v14) ir Skapiškio miestelio Trumposios gatvės (6v30) kapitalinis remontas
Projekto įgyvendinimo metu buvo rekonstruotos dvi Kupiškio rajono gatvės: Kreipšių kaimo Vėželių gatvė ir Skapiškio miestelio Trumpąją gatvė. Projektas finansuotas Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“, valstybės biudžeto ir Savivaldybės biudžeto lėšomis. Projektas baigtas įgyvendinti 2022 m.

Produkto vertinimo kriterijai:
- Rekonstruotų gatvių ilgis, km
- Įrengtų ir rekonstruotų dviračių takų ilgis, km

07 Uždavinys. Modernizuoti vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemą

Kupiškio rajono savivaldybė numato didinti centralizuoto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugos prieinamumą. Gyventojai, neturintys galimybės prisijungti prie viešų vandentiekio ir nuotekų tinklų, vartoja higienos reikalavimų neatitinkantį vandenį ir negali užtikrinti tinkamo nuotekų išvalymo. Didžioji pusė Savivaldybės teritorijoje esančių vandentiekio ir nuotekų tinklų bei dalis vandens gerinimo ir nuotekų valymo įrenginių yra fiziškai ir morališkai nusidėvėję, jų eksploatacija nuostolinga ir neefektyvi. Siekiant spręsti šias problemas, bus įgyvendinami vandentvarkos projektai. Uždavinio įgyvendinimo *priemonės:*

01. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Kupiškio rajone
Siekdama spręsti vandentvarkos problemas, pasinaudodama ES finansine parama, Kupiškio rajono savivaldybės administracija (partneris) kartu su UAB „Kupiškio vandenys“ vykdo projektą „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Kupiškio rajone“, kurio įgyvendinimo metu numatoma išplėsti vandentvarkos infrastruktūrą Šimonių miestelyje ir Kupiškio mieste. Projektas finansuojamas 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-R-014 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“, UAB „Kupiškio vandenys“ ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

03. Gyventojų būstų prijungimas prie centralizuotų nuotekų tinklų Kupiškio m.
Projekto įgyvendinimo metu numatoma nutiesti naujus nuotekų tvarkymo tinklus Palėvenės ir Sodų gatvėse, Kupiškio m. Projektas finansuojamas Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

04. Kupiškio miesto privačių namų centralizuotosios nuotekų surinkimo arba nuotekų išvado prijungimas prie esamos centralizuotos infrastruktūros
Projekto įgyvendinimo metu planuojama gyventojams sudaryti sąlygas prisijungti prie centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos, kad nuotekos būtų valomos Kupiškio m. nuotekų valymo įrenginiuose.

Vienam būstui prijungti skiriamos didžiausios subsidijų sumos vidurkis negali viršyti 2100 Eur. Projektas įgyvendinamas Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

06. Prioritetinė geriamojo vandens tiekimo ir buitinių nuotekų šalinimo infrastruktūros plėtra Kupiškio mieste ir Aukštupėnų kaime
Numatoma pakloti centralizuotus buitinių nuotekų šalinimo tinklus Zuntės, Žemaitės, Vilties, Piliakalnio, Lėvens, Kalnelio ir Sodų gatvėse (nuo 17 iki 36 namo) Kupiškio mieste. Numatoma pakloti centralizuotus vandentiekio tinklus Zuntės, Žemaitės ir Lėvens gatvėse Kupiškio miete. Taip pat numatoma pakloti centralizuotus buitinių nuotekų šalinimo tinklus Ežerėlio, Lauko ir Vėžionių gatvėse (nuo 30 iki 45 namo) Aukštupėnų kaime. Numatoma pakloti centralizuotus vandentiekio tinklus Ežerėlio gatvėje Aukštupėnų kaime.
Prioritetine ši infrastruktūra nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymu, atsižvelgiant į tai, kad centralizuotas buitinių nuotekų tvarkymas Kupiškio mieste ir Aukštupėnų kaime turi būti privalomas vadovaujantis Europos Sąjungos https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/AUTO/?uri=celex:31991L0271 Direktyva 91/271/EEB „Dėl miesto nuotekų valymo“.

Produkto vertinimo kriterijai:
- Įrengtų naujų vandentiekio tinklų ilgis, km
- Įrengtų naujų nuotekų šalinimo tinklų ilgis, km

08 Uždavinys. Didinti turistinį rajono potencialą kuriant ar modernizuojant turizmo infrastruktūrą

Kultūros paveldo objektų gausa ir įvairovė, neurbanizuotas kraštovaizdis, patogus susisiekimas sudaro geras sąlygas kultūrinio, pažintinio ir kaimo turizmo plėtrai Kupiškio rajone. Tačiau rajono turistinis potencialas šiuo metu nėra išnaudojamas: lankymui nepritaikyti paveldo objektai nepritraukia daugiau turistų, o maži turistų srautai neskatina privačių investicijų į paslaugų plėtrą, o tai savo ruožtu dar labiau riboja turistų galimybes ir motyvaciją apsilankyti rajone. Siekiant padidinti Kupiškio rajono patrauklumą ir paskatinti verslo struktūras aktyviau investuoti į paslaugas, būtina kryptingai plėtoti viešąją turizmo infrastruktūrą, visų pirma restauruojant ir atveriant lankytojams paveldo objektus.
Kupiškio rajono savivaldybės administracija 2014–2020 m. ES fondų ir Savivaldybės biudžeto lėšomis numato įgyvendinti projektus, sąlygosiančius turistų skaičiaus augimą rajone. Uždavinio įgyvendinimo *priemonės:*

05. Kulinarinio paveldo ir tradicinių amatų įgūdžių skatinimas ir išsaugojimas (BELLA CULTURE)
Tai bendrai su savivaldybėmis partnerėmis iš Lietuvos, Latvijos, Baltarusijos parengtas projektas. Šio projekto vadovaujantis partneris yra Kraslavos amatų centras (Latvijos Respublika). Projekto tikslas – aktyvaus ir tausaus kultūros ir istorinio paveldo naudojimo skatinimas per tarpvalstybinį bendradarbiavimą. Projekto metu numatomos investicijos į Kupiškio rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausantį kultūros paveldo objektą – Adomynės dvarą. Projektas buvo finansuojamas 2014–2020 m. Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programos, Savivaldybės biudžeto ir valstybės biudžeto lėšomis. Projektas baigtas įgyvendinti 2022 m.

06. Šmidto malūno su technologine įranga S. Dariaus ir S. Girėno g. 12A, Kupiškyje, pritaikymas visuomenės ir turizmo poreikiams

Priemonės lėšos skirtos Šmidto malūno su technologine įranga S. Dariaus ir S. Girėno g. 12A, Kupiškyje, pritaikymui visuomenės ir turizmo poreikiams“. 2022 m. buvo pateikta paraiška Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos Šmito malūno rekonstrukcijos darbams finansuoti.

08. Vandens transporto nuleidimo vietos Suosos (Jurgiškio) ežere ties Kupiškio rajono Šimonių seniūnijos Starkonių kaimu įrengimas
2023 m. numatoma įgyvendinti projektą „Vandens transporto nuleidimo vietos Suosos (Jurgiškio) ežere ties Kupiškio rajono Šimonių seniūnijos Starkonių kaimu įrengimas“. Projektu siekiama plėtoti turizmo viešąją infrastuktūrą ir pritaikyti ją gyventojų poreikiams, įrengiant vandens transporto priemonių nuleidimo vietą Suosos (Jurgiškio) ežere. Įrengus vandens transporto priemonių nuleidimo vietą bus mažiau žalojama vandens telkinio pakrantė, sustabdyta kranto erozija, mažiau bus trikdomi pakrantėje perintys paukščiai ir kita gyvūnija bus užtikrinami žvejų mėgėjų, gyventojų, norinčių pasiplaukioti

mažaisiais pramoginiais laivais, laisvalaikio poreikiai. Projektas finansuojamas Aplinkos apsaugos rėmimo programos (valstybės) ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

09. Palėvenės buvusio dominikonų vienuolyno statinių ansamblio pritaikymas turizmui
Projekto veiklomis bus siekiama kultūros paveldo objektų ir (ar) jų dalies išsaugojimo ir atskleidimo, susidomėjimo kultūros paveldu didinimo, kultūros paslaugų prieinamumo, įvairovės ir interaktyvumo skatinimo, siekiant pritaikyti kultūros paveldo objektą ar jo dalį kultūrinėms reikmėms, kultūros paveldo objektų ir (ar) jų dalies prieinamumo visuomenei ir lankytojams užtikrinimo, siekiant sudominti ir įtraukti kuo didesnę visuomenės dalį ir kuo įvairesnes tikslines grupes, sukuriant papildomus (naujus) lankytojų srautus, taip pat pritaikant kultūros paveldo objektą ir (ar) jo dalį ir kitoms reikmėms atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 651/2014 53 straipsnio 4 dalies a punkte nustatytus reikalavimus.
Projektą numatoma finansuoti 2021–2030 metų Kultūros ir kūrybingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 08-001-04-06-01 „Tvarių prielaidų ir paskatų aktualizuoti kultūros paveldo vertybes sukūrimas“ (toliau – Pažangos priemonė) 7.1 veiklos „Kultūros paveldo aktualizavimas ir įveiklinimas“ ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Rekonstruotų ir pritaikytų turizmui objektų skaičius, vnt.

09 Uždavinys. Mažinti socialinę atskirtį rajone modernizuojant socialinių paslaugų įstaigas

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. A1-175 „Dėl Socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūros modernizavimo ir plėtros veiksmų plano patvirtinimo” buvo patvirtintas Socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūros modernizavimo ir plėtros veiksmų planas, kurio tikslas – gerinti socialinių paslaugų prieinamumą bendruomenėje, mažinti regioninius skirtumus plėtojant socialinių paslaugų infrastruktūrą bendruomenėje senyvo amžiaus asmenims, socialiai pažeidžiamoms asmenų grupėms (asmenims su negalia (išskyrus turinčius proto ar (ir) psichikos negalią), socialinės rizikos asmenims) ir jų šeimoms.
Uždavinio įgyvendinimo *priemonės:*

06. Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Kupiškio rajono savivaldybėje
Bendruomeniniuose šeimos namuose teikiamos tikslinės grupės informavimo, konsultavimo paslaugos, psichosocialinė pagalba, šeimos įgūdžių ugdymo bei sociokultūrinės paslaugos, organizuojami pozityvios tėvystės mokymai. Projektas finansuojamas 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtrauktiems didinimas ir kova su skurdu“ 08.4.1-ESFA-V-416 priemonės „Kompleksinės paslaugos šeimai“ lėšomis.

07. Bendruomeninių vaikų globos namų steigimas ir vaikų dienos centrų tinklo plėtra Kupiškio rajono savivaldybėje
Projektas bus finansuojamas 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.1.1-CPVA-V-427 „Institucinės globos pertvarka: investicijos į infrastruktūrą“ ir Savivaldybės biudžeto lėšomis. Projekto įgyvendinimo metu bus įsteigti 2 vaikų dienos centrai (Skapiškio mstl. ir Šepetos k.) ir Savivaldybei priklausančios gyvenamosios patalpos pritaikytos vaikų globos namams.

08. Pirminės asmens sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas Kupiškio rajono savivaldybėje
Projektas skirtas pagerinti pirminės sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir padidinti šių paslaugų prieinamumą Kupiškio rajono savivaldybėje, įsigyjant tikslines transporto priemones pacientų lankymui namuose, baldus, reikalingą medicinos ir kompiuterinę įrangą, reikalingą onkologinių ligų profilaktikai, prevencijai ir ankstyvajai diagnostikai, taip pat atnaujinant DOTS kabinetą, įrengiant priklausomybės nuo opioidų pakaitinio gydymo kabinetą ir pritaikant Kupiškio PSPC patalpas asmenims su negalia. Projektas finansuojamas 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtrauktiems didinimas ir kova su skurdu“ 08.1.3-CPVA-R-609 priemonės „Pirminės asmens sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas“, valstybės ir Savivaldybės biudžetų lėšomis.

09. Sveikos gyvensenos skatinimas Kupiškio rajono savivaldybėje

Projekto metu siekiama vykdyti veiklas, susijusias su sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, ligų prevencijos bei kontrolės temomis, formuojant gyventojų sveikos gyvensenos vertybines nuostatas, sveikatos raštingumo įgūdžius. Projektas finansuojamas 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.4.2-ESFA-R-630 priemonės „Pirminės asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas“, valstybės ir Savivaldybės biudžetų lėšomis.

10. Kupiškio miesto 2016–2023 metų vietos plėtros strategijos įgyvendinimo projektai

Kupiškio miesto vietos veiklos grupė įgyvendina Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. TS-15 „Dėl pritarimo Kupiškio miesto 2016–2023 metų vietos plėtros strategijos projektui ir parengtų projektų bendrojo finansavimo“ patvirtintą Kupiškio miesto 2016–2023 metų vietos plėtros strategiją, kurios tikslas – pagerinti vietines įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją, išnaudojant vietos bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius. Šiai strategijai įgyvendinti iš 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtrauktiems didinimas ir kova su skurdu“ 08.6.1-ESFA-V-911 „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ Kupiškio miesto vietos veiklos grupės ir kitų Kupiškio miesto asociacijų, įmonių, įstaigų projektams skirti 477425 eurai, privačios lėšos turės sudaryti ne mažiau kaip 28250 eurų, Savivaldybė įsipareigojo skirti 59325 eurus. 2023 m. numatoma baigti įgyvendinti 3 vietos projektus.

11. Priemonių, gerinančių ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą tuberkulioze sergantiems asmenims, įgyvendinimas Kupiškio rajone

Projekto lėšomis finansuojamas priemonių, gerinančių ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo prieinamumą tuberkulioze sergantiems pacientams, įgyvendinimas.

Projektas finansuojamas 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.4.2-ESFA-R-615 priemonės, valstybės ir Savivaldybės biudžetų lėšomis.

13. Integruotų priklausomybės ligų gydymo paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas

Šio projekto pareiškėjas ir koordinatorius yra Respublikinis priklausomybės ligų centras. Kupiškio rajono savivaldybės administracija, kaip ir likusios 14 savivaldybių iš visų Lietuvos regionų, projekte dalyvavo partnerio teisėmis. Projekto tikslas – sukurti ir įdiegti integruotos ankstyvosios diagnostikos, priklausomybės ligų gydymo ir socialinės integracijos sistemą, numatant sveikatos priežiūros įstaigų glaudų bendradarbiavimą su vaikų teisių apsaugos srityje dirbančiomis institucijomis, seniūnijomis, socialinės paramos ir teisėsaugos įstaigomis ir NVO. Projektas finansuotas 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ Nr.08.4.2-ESFA-V-621 „Priklausomybės ligų profilaktikos, diagnostikos ir gydymo kokybės ir prieinamumo gerinimas“ priemonės, valstybės biudžeto ir Savivaldybės biudžeto lėšomis. Projektas baigtas įgyvendinti 2022 m.

14. Rokiškio rajono, Kupiškio rajono ir Visagino savivaldybių mokyklų sveikatos kabinetų atnaujinimas

Kupiškio rajono savivaldybės administracija kartu su partneriais dalyvaudama projekte pagal 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo Programos „Sveikata“ priemonę „Ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo įstaigų sveikatos kabinetų aprūpinimas metodinėmis priemonėmis“ atliks Kupiškio rajono mokyklų ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų sveikatos kabinetų atnaujinimą (remontą), įsigys metodines priemones (psichinės sveikatos stiprinimui, visuomenės sveikatos rizikos veiksnių mažinimui, sveikos gyvensenos įgūdžių lavinimui, informacinių komunikacinių technologijų įrangos, kt. metodinių priemonių), reikalingų psichinės sveikatos prevencijai ir stiprinimui mokyklose / ikimokyklinio ugdymo įstaigose vykdyti. Taip pat vykdant priemonės finansavimo aprašo reikalavimus bus vykdomos kitos veiklos susijusios su specialistų kvalifikacijos kėlimu, siekiant sustiprinti jų gebėjimus atpažinti vaikus ir jaunimą, patiriančius patyčias ir (arba) psichosocialines problemas. Projektas finansuojamas Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

15. Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra žmonėms su negalia

Projektų tikslas – didinti socialinių paslaugų ir infrastruktūros prieinamumą. Šios priemonės lėšomis numatoma įrengti dvejus grupinio gyvenimo namus ir įrengti dienos centrą su socialinėmis dirbtuvėmis. 2023 m. numatoma parengti investicinius projektus ir paraiškas projektų bendrajam finansavimui gauti.

Projektai finansuojami 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos regioninės pažangos priemonės „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Gyventojų, kuriems suteiktos integralios pagalbos paslaugos, skaičius, vnt.
- Įgyvendintų vietos projektų skaičius, vnt.

Programos tikslas	**Spręsti gyvenamojo būsto problemą rajone**	**Kodas**	04

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išnuomoti įstatymas nustato paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimo asmenims ir šeimoms principus, finansavimo šaltinius, formas, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat socialinio būsto ir savivaldybės būsto nuomos bei būsto pardavimo sąlygas ir tvarką.
Kupiškio mieste ir didesnėse gyvenvietėse esantys daugiabučiai namai pastatyti per praėjusio amžiaus paskutinius keturis dešimtmečius. Tokie daugiabučiai namai neekonomiški energijos vartojimo požiūriu, juos eksploatuoti žiemą brangu, todėl mažas pajamas gaunantys gyventojai neišgali sumokėti už šilumą. Dalį išlaidų šilumai ir karštam vandeniui nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims kompensuoja valstybė. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, tokių gyventojų Lietuvoje yra apie 4 procentus. Didėjant energijos kainoms, vis daugiau Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų reikia skirti kompensacijoms. Senstant gyvenamųjų namų fondui ir brangstant energijos ištekliams, vis opesnė racionalaus energijos vartojimo problema. Jos negali išspręsti pavieniai butų savininkai: reikia kompleksiškai atnaujinti (modernizuoti) daugiabučius namus, pereiti prie gyvenamųjų namų rajonų (kvartalų) atnaujinimo (modernizavimo), įskaitant inžinerinės ir socialinės infrastruktūros atnaujinimą.

Tikslo rezultato vertinimo kriterijus:

- Sumažėjęs socialinio būsto laukiančių asmenų skaičius (palyginti su ankstesniais metais), proc.

Programos tikslui įgyvendinti iškeltas 1 uždavinys.

01 Uždavinys. Įsigyti ir prižiūrėti socialinius būstus rajone

Šiuo uždaviniu siekiama padidinti Kupiškio rajono savivaldybės socialinio būsto fondą išplečiant galimybes apsirūpinti būstu asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į socialinio būsto nuomą. Kupiškio rajono savivaldybės iniciatyva 2016–2018 m. numatoma pastatyti minėtiems asmenims naują 6 butų gyvenamąjį namą Šimtmečio g. 10, Kupiškyje, ir nupirkti 5 socialinius būstus. Šiuo uždaviniu taip pat siekiama pagerinti jau turimus socialinius būstus, atliekant jų remontą, įsigyti tvarkingus būstus ir apgyvendinti juose laukiančius eilėje asmenis. Uždavinio įgyvendinimo *priemonės:*

01. Socialinio būsto fondo plėtra Kupiškio rajono savivaldybėje
Projekto tikslas – padidinti Kupiškio rajono savivaldybės socialinio būsto fondą siekiant išplėsti galimybes apsirūpinti būstu asmenims ir šeimoms, turinčioms teisę į socialinio būsto nuomą.
Projekto įgyvendinimo metu numatoma pastatyti naują gyvenamąjį namą, kuriame bus įrengta 12 būstų. 2023 m. numatoma parengti techninę dokumentaciją.
Projektai finansuojami 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos regioninės pažangos priemonės „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ ir Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Pastatytas 12 butų gyvenamasis namas asmenims, laukiantiems eilėje išsinuomoti socialinį būstą.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas: Programos įgyvendinimas prisidės prie esamų melioracijos sistemų ir jų statinių išsaugojimo bei jų atnaujinimo, prie tinkamo šių sistemų funkcionavimo, taip bus gerinamos žemdirbystės sąlygos ir prisidedama prie kaimo plėtros. Švietimo, sporto, socialinės

apsaugos, turizmo, gatvių, vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo infrastruktūros, daugiabučių namų gerinimas įgalins teikti kokybiškas viešąsias paslaugas, pagerins rajono įvaizdį, padarys teigiamą įtaką investicijų pritraukimui ir ekonomikos augimui, darniai rajono plėtrai.

Tikslo pasiekimo vertinimo (efekto) kriterijai:

E-01-02-01 Verslumo lygio (veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų) pokytis (palyginti su ankstesniais metais), proc.

E-01-02-02 Turistų skaičiaus rajone (palyginti su ankstesniais metais), pokytis, proc.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai: Savivaldybės biudžetas, valstybės biudžetas, Valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija, ES lėšos, skolintos lėšos.

Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginiame plėtros plane yra numatyti šie veiksmai, susiję su vykdoma programa:

I PRIORITETAS. Pažangi ekonomika ir efektyvi, piliečiams atvira savivalda.

Tikslas 1.1. Investicijoms palankios ir rajono konkurencingumą didinančios verslo paramos kūrimas.

Tikslas 1.2. Pažangaus žemės ūkio vystymas bei kaimo plėtra.

Tikslas 1.3. Rajono turistinio patrauklumo didinimas.

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030", ilgalaikė Ūkio plėtros strategija, Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, 2021–2030 m. nacionalinis pažangos planas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo", Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, Lietuvos Respublikos kelių įstatymas, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymai, Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti ir daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta Lietuvos būsto strategija, kiti Lietuvos Respublikos ir Savivaldybės teisės aktai.